

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณขจีรัตน์ แก้วทานัง
๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณขจีรัตน์ แก้วทานัง ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันอังคารที่ ๑๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และวิทยากร อ.ธีรพันธ์ ครองยุทธ อ.ธิดารัตน์ หอมจันทร์ ได้รับเชิญจากคุณขจีรัตน์ แก้วทานัง และครอบครัว เพื่อไปสนทนาธรรมที่บ้านพักในหมู่บ้าน เดอะซิตี รัตนาธิเบศร์ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๕.๓๐ น.

คุณขจีรัตน์ แก้วทานัง (คุณตุ๋) สมาชิกชมรมบ้าน
ธัมมะ มศพ. ลำดับที่ ๑๖๕๘ เจ้าของร้านแม่่งนุช (หรือ
อีกชื่อหนึ่งคือ ร้านมีชัย) ร้านขายข้าวเหนียวมะม่วงและ
ขนมหวานชื่อดังของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ที่มีชื่อเสียงมานานกว่า ๗๕ ปีแล้ว ตั้งอยู่ที่อาคารพาณิชย์
ตรงข้ามตลาดฉัตรไชย แหล่งรวมของอร่อยนานาชนิด
กลางเมืองหัวหิน ที่ใคร ๆ ที่มาเที่ยวหัวหินต่างรู้จักกันดี

คุณขจีรัตน์เป็นผู้หญิงแกร่งและเก่งอีกท่านหนึ่ง
ของมูลนิธิฯ เป็นผู้มากความสามารถ ที่นอกจากจะมีฝีมือ
ในการทำขนมไทยที่แสนอร่อยเลื่องชื่อแล้ว ยังมีฝีมือใน
การทำอาหารคาวหวานนานาชนิดอีกด้วย ขนมเทียนของ
ร้านแม่่งนุชเป็นหนึ่งในขนมชื่อดังของหัวหิน ใคร ๆ ที่มา
เที่ยวหัวหินต้องแวะซื้อติดไม้ติดมือกลับไปรับประทาน
และเป็นของฝากที่ถูกใจผู้รับ ทั้งยังเป็นหนึ่งในขนมที่ถูก
สั่งเข้าไปตั้งเครื่องถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เวลาที่เสด็จพระราชดำเนินมาประทับแรม ณ วังไกลกังวล
อีกด้วย

คุณตุ๋เป็นผู้มีกุศลศรัทธามากท่านหนึ่ง แต่ก่อนที่จะ
ได้พบกับท่านอาจารย์ คุณตุ๋ก็เป็นผู้หนึ่งที่แสวงหาพระ

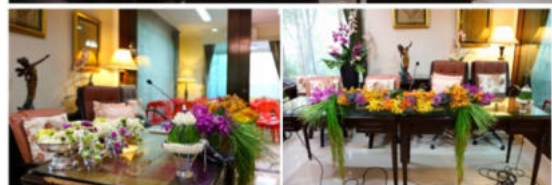

อาจารย์ต่าง ๆ เช่นเดียวกับผู้คนมากมายในสมัยนี้ ไม่ว่าจะ
จะมีใครบอกว่าท่านผู้ใดเป็นพระอริยบุคคล เป็นพระ
อรหันต์ คุณตู่ก็ดันดันขับรถไปหา คุณตู่เล่าว่า เคยขับรถ
ไปในหนทางไกลแต่เข้าตรู่เพื่อที่จะได้ไปให้ทันใส่บาตร
พระอรหันต์ตามที่มีคนแนะนำ แต่ด้วยบุญที่ได้เคยสะสม
ไว้แต่ปางก่อน ทำให้คุณตู่ได้แสวงหาหนทางที่ถูกต้อ
งนี้จนพบ และหลังจากที่ได้พบและฟังพระธรรมจากการ
บรรยายของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ มา
ระยะหนึ่งก็ได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์และวิทยากร
ไปสนทนาธรรมที่โรงแรมสายลม อำเภอดุสิต จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ มาแล้วถึงสองครั้ง เมื่อวันที่ ๗-๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ และ ๘-๙ กันยายน ๒๕๕๘

เมื่อบุคคลเริ่มมีความเข้าใจธรรมะ เข้าใจในหนทางที่ถูกต้อ ย่อมเป็นผู้ที่รู้ว่า ผู้ที่จะชื่อว่า
พระอริยบุคคล หรือผู้ที่มีปัญญารู้ความจริงตามที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงได้นั้น
ต้องเป็นผู้ที่สามารถแสดง "หนทาง" ที่จะนำไปสู่ความเข้าใจความจริง ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ทรงแสดงไว้ ให้คนอื่นได้เข้าใจตามได้ ไม่ใช่การกล่าวลอย ๆ โดยการคาดเดาเอาตามความคิดนึก
ว่าท่านผู้นั้นท่านผู้นี้เป็นพระอริยบุคคล แต่ผู้มีปัญญาย่อมรู้ว่า ผู้ที่จะเป็นพระอริยบุคคลได้ ย่อมรู้
หนทางและบอกกล่าวแสดงหนทางที่พิสูจน์ได้ ไม่ใช่เป็นพระอริยบุคคลแต่ไม่สามารถบอกกล่าว
แสดงหนทางแก่ผู้อื่นให้สามารถรู้ตามได้ แสดงว่า ท่านไม่รู้หนทาง แล้วจะเป็นพระอริยบุคคลได้
ฉันใด?

ข้าพเจ้าเอง ก่อนได้พบท่านอาจารย์ ก็ติดตามฟังจากพระภิกษุที่มีชื่อเสียงหลายรูป บางท่านที่เขียนตำรา มีหนังสือเผยแพร่มากมาย ทั้งผู้ที่ได้รับการยกย่อง เป็นที่นับถือของผู้คนมากมาย แต่คำพูดและข้อเขียนของท่านเหล่านั้น มิได้นำไปสู่ความเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ในขณะนี้เลย เป็นแต่เรื่องราวของการทำความดีพื้น ๆ โดยทั่วไป ซึ่งเป็นคำสอนธรรมดาที่ใคร ๆ ก็สอนได้ ไม่จำเป็นต้องฟังพระปัญญาตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย แม้จะมีการอ้างอิงคำ ยกคำในพระไตรปิฎกมาประกอบ ดูน่าเชื่อถือ แต่ก็หาได้เป็นไปเพื่อความเข้าใจความจริงตามที่ได้ทรงใช้คำนั้น ๆ เพื่อสื่อถึงตัวสภาวะธรรมที่กำลังมี กำลังปรากฏอยู่จริง ๆ ในขณะนี้ไม่ แสดงถึงความไม่เข้าใจธรรมะ ไม่เข้าใจ "หนทาง" จึงไม่สามารถบอกทางที่ถูกต้องให้ผู้อื่นได้ จึงมีคำในพระไตรปิฎกว่า "แถวของคนตาบอด" คือ คนตาบอดจูงคนตาบอด กล่าวคือ ผู้ไม่รู้จูงคนไม่รู้ นั่นเอง ที่น่าสงสารที่สุดก็คือ ผู้แสดงก็ไม่รู้ว่าตนเองไม่รู้ ผู้ฟังก็ไม่รู้ว่าตนเองไม่รู้ แต่คิดว่ารู้แล้วทั้งคู่ มีครั้งหนึ่ง ได้เคยฟังพระอาจารย์รูปหนึ่งที่มีผู้กล่าวว่าท่านเป็นพระอรหันต์ที่จำได้ไม่เคยลืมเพราะว่า ครั้งหนึ่งเคยเปิดวิทยุฟังการถ่ายทอดสดการแสดงธรรมของท่าน มีผู้โทรเข้ามาถามท่านผ่านลูกศิษย์ที่ทำหน้าที่กราบเรียนสนทนากับท่านว่า นั่งสมาธิแล้วรู้สึกว่ามันอย่างนั้น อย่างนี้ แล้วจะให้ทำอย่างไรต่อไป เสียงท่านบอกออกไมโครโฟนมาทางสถานีวิทยุซึ่งกำลังถ่ายทอดสดอยู่ว่า "เออถูกแล้ว...ไปทางนั้นแหละ..." แล้วก็บอกอะไรต่อก็จำไม่ได้เสียแล้ว แต่เมื่อได้ฟังแล้วก็รู้

ว่า ช่างไม่เป็นเหตุเป็นผลเอาเสียเลย นี่ไม่ใช่หนทางเป็นแน่ แต่ก็ยังไม่เข้าใจว่า แล้วจะมีทางไหน หนทางจะเป็นอย่างไร และการจะรู้ธรรมะ จะมีหนทางที่พิสูจน์ได้ด้วยควมมีเหตุผลอย่างไร จนกระทั่งได้พบท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ จึงถึงบางอ้อในที่สุด เพราะคำบรรยายด้วย เมตตาของท่านนั้น ไม่ใช่เป็นแต่เพียงคำ แต่ทว่า ท่านแสดงคำที่นำไปสู่การเข้าใจในสภาวะธรรมที่กำลังมีอยู่จริง ๆ ในขณะนี้ แม้เพียงในขั้นฟัง ยังไม่ถึงการประจักษ์แจ้ง แต่แสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่า พระธรรมที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้และทรงแสดงนั้น หาได้อยู่แต่ในผู้พระไตรปิฎกหรือ อยู่ในหนังสือเล่มไหน ๆ ไม่ แต่กำลังมีอยู่จริง ๆ และกำลังปรากฏอยู่เดี๋ยวนี้ ในขณะนี้เอง ซึ่งจะสามารถรู้ได้ ด้วยการฟังคำจริง วาจาสิ่งของที่พระองค์มีพระมหากรุณาแสดงไว้เท่านั้น กราบทำ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เมตตา พากเพียรแสดงคำจริงนั้นให้พวกเราได้เข้าใจด้วย เป็นระยะเวลายาวนานมากกว่า ๖๐ ปีแล้ว

ครั้งนี้ เป็นครั้งที่ ๓ แล้ว คุณตุ้ได้กราบเรียนเชิญ ท่านอาจารย์และวิทยากรฯ มาสนทนาที่บ้านของ น้องสาวและลูกชาย ซึ่งเป็นบ้านสองหลังติดกันใน หมู่บ้านเดอะซิตี รัตนาธิเบศร์ อยู่แถวแยกแคราย จังหวัดนนทบุรี เป็นหมู่บ้านที่ร่มรื่นด้วยพรรณไม้ มีถนน กว้างขวาง สะอาด และสงบ เหมาะแก่การพักผ่อน ภายใบ้านมีการตกแต่งได้น่าอยู่มาก มีความโปร่งโล่ง ด้วยกระจกใสบานใหญ่ มองเห็นความเขียวขจีของ ต้นไม้ภายนอกได้ชัดเจนโดยรอบ ให้ความรู้สึกสดชื่นดี มาก ๆ ครับ

การสนทนาธรรมในครั้งนี้เป็นที่น่าปีติปลาบปลื้มใจที่ได้เห็นภาพของหลาย ๆ ท่าน ที่ไม่เคยได้พบเห็นหน้ากันมาก่อน ซึ่งได้เดินทางมากราบท่านอาจารย์และร่วมฟังการสนทนาในคราวนี้ด้วย ทราบว่าปรกติได้ติดตามชมและฟังทางวิทยุ โทรศัพท์และทางเว็บไซต์อยู่ที่บ้าน มีคุณผู้หญิงท่านหนึ่งร่วมสนทนาว่า แต่ก่อนนี้ชอบไปปฏิบัติธรรม บวชนกขัมมะ ตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งเคยฟังพุทธวจน ธรรมะจากพระโอษฐ์มาก่อน เคยนั่งสมาธิมาหลายปี จนเข้าใจผิดว่าตนเองได้เป็นพระโสดาบันแล้ว แต่วันหนึ่งก็ได้มาเจอกับการบรรยายของท่านอาจารย์ ที่ฟังดูมีเหตุผล ที่ไม่ใช่เพียงเข้าใจคำอย่างที่เคยผ่าน ๆ มา แต่ "คำ" ที่ท่านอาจารย์บรรยายนำไปสู่การเข้าใจสภาพธรรมที่กำลังมีอยู่ในขณะนี้ ให้เข้าใจได้ และรู้ว่า ความไม่รู้ทำให้ตนเองหลงผิด คิดไปถึงขนาดที่ว่าได้เป็นพระโสดาบันแล้ว เมื่อได้ฟังที่ท่านอาจารย์บรรยาย ก็เริ่มเข้าใจว่าต้องสะสมความรู้ ความเข้าใจในสภาพธรรมที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระมหากรุณาแสดงไว้ไปอีกนาน ไม่ใช่เพียงชาตินี้ชาติเดียวก็จะสามารถประจักษ์แจ้งธรรมะตรงตามที่ทรงแสดงไว้โดยรวดเร็วได้ แต่ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากการได้ฟังและเข้าใจธรรมะบ่อย ๆ เนือง ๆ นี้เอง จะสะสมอยู่ในจิตไม่หายไปไหน เมื่อได้ฟังอีกในชาติต่อ ๆ ไป ก็จะเป็นปัจจัยให้ได้ว่า คำไหนเป็นคำจริงจากการตรัสรู้ จึงสะสมการฟังและเข้าใจต่อไปอีก นี่คือนิพัญญาบารมี ซึ่งจะประกอบกับบารมีประการอื่น ๆ อันจะนำไปสู่การรู้แจ้งอริยสัจธรรม สิ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้ในวันหนึ่ง แม้จะแสนไกลแต่ไม่เป็นผู้ที่หวั่นไหวเลย เพราะเหตุที่ได้รู้ถึงหนทางที่ถูกต้องตรงตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระมหากรุณาแสดงไว้แล้วนั่นเอง

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาบางตอนมาบันทึกไว้ เป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง ในสังสารวัฏ ที่บุคคลมีโอกาสดำเนินและฟังพระธรรมที่ถูกต้อง ตรงตามหนทางที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้มีพระมหากรุณาแสดงไว้ ผู้รู้ย่อมรู้ว่า การมีโอกาสนี้ ณ กาลครั้งหนึ่ง ๆ ที่สามารถ

ได้ยินได้ฟังพระธรรมนั้น แสนยาก และแม้จะได้ฟังแล้ว ที่จะมีใจจริง ๆ โดยถูกต้องนั้น ยากยิ่งกว่า จึงเป็นผู้ละเอียด ที่จะไม่เผลอในทุก ๆ คำที่ได้ยิน มีการฟังด้วยความใส่ใจ ด้วยความเคารพและเข้าใจจริง ๆ ในแต่ละคำ เพราะผู้ที่ตรงและละเอียดเท่านั้น จึงจะได้สาระจากพระธรรม

ท่านอาจารย์ :

ทุกคนก็ได้ยินคำว่า "ธรรมะ" คงไม่มีใครที่ไม่ได้ยินคำว่าธรรมะ แต่รู้ว่ารู้จักธรรมะหรือเปล่า? นี่เป็นสิ่งที่ "น้อยคน" จะพิจารณา ได้ยินคำว่าธรรมะ ได้ยินคำว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระพุทธรัตตะ พระธรรมที่ทรงแสดงที่จะให้ถึงการดับกิเลส ก็เป็นพระธรรมรัตตะ และผู้ที่ได้ฟังธรรมะมีความเข้าใจและรู้แจ้งสภาพธรรมะตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ ก็เป็นสังฆรัตตะ ซึ่งหมายความว่าทั้งภิกษุและคฤหัสถ์ ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะภิกษุเท่านั้น!! ใครก็ตามที่สามารถเข้าใจธรรมะ จนกระทั่งสามารถที่จะรู้แจ้งธรรมะ ก็เป็นพระสังฆรัตตะ เป็นบริษัทหรือเป็นหมู่ ส่วนของพระรัตนตรัย

แต่เราได้ยินคำว่า "ธรรมะ" ไม่ทราบว่ามีใครที่ "คิดจะรู้จักธรรมะ" บ้าง? ถ้าไม่เคยสะสมมาก่อนเลย ไม่มีทางเลยที่จะสนใจ ที่จะเข้าใจธรรมะ แต่ว่าธรรมะไม่ใช่สิ่งที่ไกลเกินกว่าที่จะเข้าใจ ธรรมะเป็นสิ่งที่มิอยู่ทุกขณะ ไม่มีสักอย่างที่ไม่ใช่ธรรมะ ธรรมะมีเดี๋ยวนี้ เดี่ยวนี้เลย!!! ทุกแห่ง ไม่ว่าจะทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ ตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ก็เป็นธรรมะ แต่ถ้าไม่มีผู้ที่ได้ตรัสรู้ ใครจะรู้? ว่าเป็นธรรมะ คือสิ่งที่มีจริง!! เพราะฉะนั้น ก็อยู่ในโลก เป็นธรรมะ แต่ไม่รู้ว่าเป็นธรรมะ!!

...ด้วยเหตุนี้ การฟังพระธรรม ไม่ใช่รู้อย่างอื่นเลย!! ให้รู้สิ่งที่กำลังมี
เดี๋ยวนี้!! ซึ่งไม่เคยรู้มาก่อน!! และสิ่งนี้ก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้โดย
"คิดเอง" แต่ "ฟังคำ" ของผู้ที่ได้ตรัสรู้ คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
จนกระทั่งมีความ "เข้าใจขึ้น" ยาก...ที่บอกว่า เดี่ยวนี้...เป็นธรรมะ!!
ธรรมะคือ สิ่งที่มีจริง อยู่กับธรรมะ มีแต่ธรรมะเท่านั้น ไม่มีอย่าง
อื่นเลย แต่ก็ไม่รู้จักธรรมะ!! และการที่จะ "รู้แจ้ง" ธรรมะ ถึงการดับ
กิเลส ที่ไม่สงสัยอีกต่อไปในธรรมะที่มีขณะนี้ ก็สามารถที่จะเป็นไป
ได้ แต่ว่าเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน เพราะว่า ต้องเป็นผู้ตรงที่จะรู้ว่าการ
ฟังธรรมะทั้งหมด ไม่ว่าวันไหน ขณะไหน นานเท่าไร ก็ "เพื่อ
เข้าใจสิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้" รู้ยากไหม? กำลังมี เห็นไหม? มีก็ไม่รู้!!!

เพราะฉะนั้น ก็แสดงให้เห็นถึงอวิชชา ความไม่รู้ มากมายมหาศาล
ซึ่งผู้ที่ฟังธรรมะต้องยอมรับว่า ไม่รู้สิ่งที่กำลังปรากฏ จึงต้องฟัง ฟัง
แต่ละคำ ไม่ประมาทเลย เพราะเหตุว่า แต่ละคำ กล่าวถึงสิ่งที่มีจริง
แต่ละหนึ่ง ไม่ปะปนกันเลย

เดี๋ยวนี้มี "เห็น" ธรรมะคือ "เห็น" มีจริง ๆ เป็นธรรมะที่มีตลอดเวลา
ตั้งแต่เกิดมา เดี่ยวเห็น เดี่ยวได้ยิน เดี่ยวได้กลิ่น สลับกันไป แต่ก็ไม่
รู้ความจริงว่า ธรรมะคืออะไร? เพราะฉะนั้น เป็นธรรมะ อยู่กับ
ธรรมะ มีแต่ธรรมะ ก็ไม่รู้จักธรรมะ!!...

...ยากไหม? เดี่ยวนี้กำลังเผชิญหน้ากับธรรมะ ก็ไม่รู้!! จึงต้องฟังพระธรรมด้วยความเคารพอย่างยิ่ง ว่าสิ่งที่ได้ฟัง พระผู้มีพระภาคฯ ไม่ได้ทรงแสดงให้ไปทำอะไรขึ้นมา รู้ เพราะว่ามี สิ่งนั้นยังไม่เกิดขึ้น แล้วจะรู้ได้อย่างไร? แต่ว่า "สิ่งที่มิแล้วเดี๋ยวนี้" ต่างหาก!! ซึ่งใครไม่รู้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพระบารมี เพื่อที่จะตรัสรู้ความจริง ของ "สิ่งที่มิ" โดยประการทั้งปวง โดยละเอียดอย่างยิ่ง โดยไม่เหลือเลย ที่พระองค์จะไม่รู้สิ่งที่มิจริง เป็นไปไม่ได้เลย และที่ตรัสรู้ด้วยพระปัญญา มากกว่าที่ได้ทรงแสดง เพราะที่ทรงแสดง ก็เพียงแค่เปรียบเสมือนใบไม้สองสามใบในกำมือ และปัญญาของพระองค์เท่ากับใบไม้ในป่า เทียบไม่ได้!!

ทำไมถึงกล่าวอย่างนี้ให้ได้ฟังก่อน? เพื่อให้เห็นความห่างไกลกันมาก ของผู้ที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังธรรมะ และ เริ่มจะได้ยินได้ฟังธรรมะ บางคนบอกฟังไม่รู้เรื่อง ฟังไม่เข้าใจ แต่จะไม่รู้เรื่องได้อย่างไร? เป็นภาษาไทย และทุกคำก็ธรรมดา ใช่มั้ย? พูดถึงสิ่งที่มิจริง แต่ที่ไม่รู้เรื่องเพราะว่า ไม่เคยคิด ไม่เคยเข้าใจ ไม่เคยคิดว่าจะลึกซึ้งอย่างนี้มาก่อนเลย จนกระทั่งต้อง "ฟัง" นานเท่าไร? กว่าที่จะเข้าใจได้!!

นี่ก็แสดงให้เห็นความเป็นจริงว่า เราเป็นใคร? ปัญญาแค่นี้ แล้วจะไปรู้ทั้งหมดที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ๔๕ พรรษา ก็เป็นไปได้ เพราะฉะนั้น ต้อง "ฟังทีละคำ" ด้วยความอดทน ด้วยความ

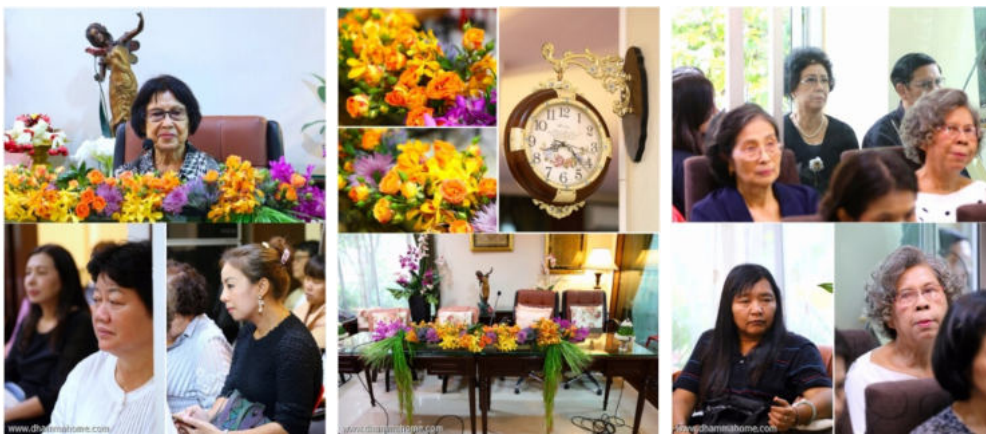

ตรง และ จริงใจ ว่า เข้าใจคำนี้ถูกต้องแค่ไหน? ถ้ายังไม่เข้าใจก็ฟังต่อไป จนกระทั่งมีความเข้าใจเพิ่มขึ้น...

...เมื่อความเข้าใจเกิดขึ้น ขณะนั้นจึงรู้ว่าเข้าใจ ถ้าความเข้าใจยังไม่เกิด ก็ไม่รู้ว่าเข้าใจอะไร แม้แต่สิ่งที่กำลังปรากฏ จะมีใครบอกได้ไหม? ว่าขณะนี้มันสิ่งที่กำลังปรากฏ แล้วจะเข้าใจอะไร? แค่นี้!! ภาษาไทยธรรมดา ไม่เข้าใจได้อย่างไร?

ถ้าถามว่าเดี๋ยวนี้มีสิ่งที่กำลังปรากฏ แล้วไม่เข้าใจอะไร? หรือ เข้าใจอะไร? ในสิ่งที่กำลังปรากฏ!! ไม่ได้พูดถึงสิ่งที่ไม่มี แต่พูดถึงสิ่งที่มี!! มีดอกกุหลาบ ไม่เข้าใจดอกกุหลาบไหม? เห็นไหม? ถ้าเป็นคนที่ไม่เคยฟังธรรมะเลย ก็จะคิดว่า เขาก็รู้จักดอกกุหลาบ แล้วทำไมบอกว่า เขาไม่เข้าใจความจริง?...

...ตรงไหนเป็นดอกกุหลาบ? ตรงไหนเป็นนาฬิกา? ตรงไหนเป็นโต๊ะ? ค่ะ? เห็นไหม? ถ้าเป็นคำถามที่ให้เกิด จะตอบได้ไหม? ว่าไม่เข้าใจดอกกุหลาบ หรือว่า เห็นดอกกุหลาบ แต่ไม่รู้จักดอกกุหลาบ?

และไม่เข้าใจ แล้วตรงไหน ที่เป็นดอกกุหลาบ? มีเก้าอี้ เห็นเก้าอี้
ตรงไหนเป็นเก้าอี้? มีโต๊ะ ตรงไหนเป็นโต๊ะ? เห็นไหม? ตอบได้ไหม?
มี แล้วอย่างไร? ตรงไหนเป็นโต๊ะ? บอกว่ามีโต๊ะ แต่ "ตรงไหน" เป็น
โต๊ะ? มีดอกไม้ ตรงไหนเป็นดอกไม้?

นี่แสดงให้เห็นว่า ถ้าไม่ฟังธรรมะ ตอบไม่ได้!! ใช่ไหม? ไม่รู้ความจริง
เลยว่า ตรงไหนเป็นดอกไม้ ต้องหลาย ๆ กลีบมารวมกัน แล้วก็มี
สีสนัวรรณะต่าง ๆ ก็เข้าใจว่านั่นคือดอกไม้ แต่ไม่รู้แต่ละกลีบที่
รวมกัน และแต่ละสีที่กำลังปรากฏ ว่าคืออะไร...

...ด้วยเหตุนี้ คนจึงบอกว่าฟังธรรมะไม่รู้เรื่อง เพราะเขาเคยรู้อีก
เรื่องหนึ่ง คือ เรื่องของสิ่งที่มี ที่รวม ๆ กัน เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด แต่
ตามความเป็นจริง ถ้าไม่มีแต่ละหนึ่งส่วนที่รวมกันเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด
เช่น ถ้าไม่มีแต่ละอย่างมารวมกัน จะมีนาฬิกาไม่ได้ ถ้าไม่มีแต่ละ
หนึ่ง จะรวมกันเป็นดอกไม้ไม่ได้ เพราะว่ามีอากาศธาตุแทรกคั่นอยู่
ชนิดซึ่ง ไม่ว่าอะไรทั้งหมดที่เราเห็นว่ารวมกัน สามารถที่จะแตก
ย่อยให้ละเอียดยับได้ และเมื่อแตกย่อยละเอียดแล้ว สิ่งนั้นเป็น
อะไร? จะเป็นดอกกุหลาบ จะเป็นนาฬิกา จะเป็นโต๊ะ จะเป็นเก้าอี้
ไม่ได้เลย!!

ฉันใด "ตัวเรา" เข้าใจว่าเป็นเรา เข้าใจว่าเป็นของเรา ตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า แรกย่อยให้ละเอียดยิบได้ไหม? ย่อมได้ เพราะว่าทุกอย่างที่เราเห็นรวม ๆ กันเป็นหนึ่งสิ่งใด ถ้าเป็นสิ่งของ ก็จะต้องมีอากาศธาตุแทรกคั่นละเอียดยิบ เมื่อแยกออกแล้วเป็นแต่ละหนึ่ง อะไรเป็นเรา? ยังไม่ต้องถึงละเอียดมาก "ตา" เป็นเราหรือเปล่า? "หู" เป็นเราหรือเปล่า? แยกออกมาเป็นแต่ละส่วน และแต่ละส่วนยังแยกออกละเอียดยิ่ง แล้วจะเป็นเราได้อย่างไร?...

...เพราะฉะนั้น จึงเริ่มเห็นว่า ถ้าไม่มีพระโพธิสัตว์ที่รู้ว่าสิ่งที่ปรากฏทำไมเปลี่ยนแปลง ไม่คงที่ เช่น "เห็น" ไม่ใช่ "ได้ยิน" ไม่ใช่ "คิด" ไม่ใช่ "จำ" ไม่ใช่ "รัก" ไม่ใช่ "สุข" ไม่ใช่ "ทุกข์" ตลอดเวลา สลับกัน แต่ไม่มีใครสามารถที่จะรู้ว่า เมื่อไหร่ที่ "แต่ละหนึ่ง" เปลี่ยนหรือหมดไป แล้วก็มีอีกอย่างหนึ่ง เกิดขึ้น ติดต่อ สืบต่อทันที ไม่มีระหว่างคั่น จึงปรากฏเสมือนว่า เป็นหนึ่งสิ่งใด

เคยคิดอย่างนี้ไหม? ไม่เคยเลยตั้งแต่เกิด ก็อยู่ในโลกของความไม่รู้ ตั้งแต่เกิดจนตาย แต่พระโพธิสัตว์ กว่าจะได้ทรงบำเพ็ญพระบารมี นานแสนนาน กว่าจะรู้ว่า "เห็น" ไม่ใช่ "ได้ยิน" และเห็นหายไปเมื่อไหร่? และมีได้ยินเกิดขึ้นเมื่อไหร่? และได้ยินก็ไม่ใช่จำ แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ละเอียดมาก สามารถที่จะรู้ความจริงได้ไหม? เพราะมีจริง!!!!...

...ด้วยการสะสมมาที่จะเข้าใจถูกต้อง!! ว่าสิ่งที่มีจริงนี้แหละ
 สามารถที่จะรู้ความจริงได้ ก็ทรงบำเพ็ญพระบารมี ตรัสรู้ความจริง
 อย่างที่ได้เคยคิด เคยสงสัยว่า เห็นเกิดแล้ว ก็มีได้ยิน มีคิดนึก สืบ
 ต่อไปเร็วมาก แล้วขณะไหน ตรงไหน ที่แต่ละหนึ่ง เกิดขึ้นแล้วก็
 หหมดไป แล้วก็มีสิ่งอื่นเกิดขึ้นแทน

เพราะฉะนั้น เมื่อได้ทรงตรัสรู้แล้ว ก็ได้ทรงแสดงความจริง และได้
 ตรัสว่า ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง ธรรมะทั้งหลาย ธรรมะทั้งหมด ไม่
 เหลือเลย เป็นอนัตตา ตรงกันข้ามกับอัตตา อัตตาคือสิ่งหนึ่งสิ่งใด
 ดอกกุหลาบ โต๊ะ เก้าอี้ เป็นแต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง เป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด
 ทั้งหมด จากการที่ได้ตรัสรู้ ไม่ใช่อย่างที่เห็น แต่ว่าธรรมะแต่ละ
 หนึ่งด้วย ไม่ใช่รวมกันเป็นดอกกุหลาบ เป็นโต๊ะ แต่ธรรมะแต่ละ
 หนึ่ง ธรรมะทั้งหลาย ธรรมะทั้งหมดทั้งปวง ไม่เว้นเลย เป็นอนัตตา
 ไม่มีใครสามารถที่จะบังคับบัญชาให้เปลี่ยนแปลง และไม่ใช่สิ่งที่ใคร
 สามารถที่จะทำให้เกิดขึ้นได้ ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร
 เลย ทั้งสิ้น!!!!

...นี่คือสิ่งที่ไม่รู้มาตลอดในสังสารวัฏ นานแสนนาน จนกว่าจะได้ฟัง พระธรรมเมื่อไหร่ ก็เริ่มเข้าใจว่า ธรรมะคืออะไร? เพราะเราชินหู แต่เราไม่รู้ตามความเป็นจริงเลยว่า ธรรมะก็คือสิ่งที่มีจริง แต่ละ หนึ่ง ไม่ปะปนกัน และถ้าไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย ไม่มีอะไรปรากฏ โลกก็ไม่มี ธรรมะก็ไม่มี แต่ว่า ไม่เป็นอย่างนั้นเลย มีสิ่งที่เต็มโลก มาจากไหน? ก็ต้องมีสิ่งที่เกิดมาทั้งนั้น เต็มโลก ถ้าไม่เกิดจะมีได้ อย่างไร...

...แต่ว่า สิ่งที่ชาวโลกไม่รู้ก็คือว่า สิ่งนั้นเกิดเพราะเหตุปัจจัย เกิด แล้วปรากฏว่ามีจริง ๆ ไม่ใช่ไม่มี แต่แสนสั้น ชั่วคราว คือ เกิดแล้ว ดับไป นี่เป็นสิ่งที่ชาวโลกไม่รู้!! แต่ให้เข้าใจในเบื้องต้น พระสัมมา สัมพุทธเจ้าตรัสรู้ความจริงของสิ่งที่มีจริง โดยละเอียดยิ่ง โดย ประการทั้งปวง ไม่ใช่ดอกกุหลาบ ไม่ใช่โต๊ะ ไม่ใช่เก้าอี้ อีกต่อไป!!! สิ่งที่เคยรวมกัน พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสรู้ความจริงอย่างละเอียดยิ่ง แต่ละหนึ่งที่มีจริงโดยประการทั้งปวง...

...เช่นเราเรียกว่าดอกกุหลาบ เราเรียกว่านาฬิกา แต่ถ้าไม่มีการเห็น ไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดปรากฏให้เห็น จะมีการคิด การจำ ไหม? ว่าสิ่งนั้นคืออะไร? ไม่มีทางเลย!! เพราะว่าเป็นแต่ละหนึ่ง เพียงแค่หลับตา สิ่งปรากฏให้เห็นเดี๋ยวนี้ ไม่เหลือเลย เห็นไหม? นี่คือความจริง ใครจะปฏิเสธ?...

...เพราะฉะนั้น ลืมตา เห็นอะไร? ชาวโลกไม่รู้ ลืมตา เห็นสิ่งที่ปรากฏเป็นรูปร่างสัญญาณต่าง ๆ แล้วก็จำไว้มั่นคงว่า เป็นแต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง แต่ละสิ่ง แต่ละสิ่ง แต่ตามความเป็นจริงแล้ว ไม่รู้ความจริงว่า ที่รวมกันเป็นหนึ่ง ความจริงมีธรรมชาติคือสิ่งที่มีจริง แต่ละหนึ่ง ที่ละเอียดยิ่งกว่านั้นอีก ซึ่งเกิดดับรวมกันเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด

เพราะฉะนั้น เริ่มรู้ ได้ยินคำว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นานแสนนาน ได้ยินคำว่า ธรรมะ แต่ถ้าเผลอ ก็ไม่รู้จัก ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไมเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งไม่มีผู้ใดเปรียบได้เลยในสากลจักรวาล ทั้งมนุษย์โลก พรหมโลก เทวโลก เพราะพระปัญญาที่ทรงตรัสรู้ความจริง...

เพราะฉะนั้น แต่ละคำที่ได้ฟัง ส่องถึงปัญญาของพระองค์ทั้งสิ้น!!ซึ่งจะทำให้คนที่ได้ฟัง เกิดปัญญา เห็นไหม? เกิดความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ตั้งแต่เริ่มได้ฟังแต่ละคำ ทีละคำ ใน ๔๕ พรรษา ทรงแสดงพระธรรม มีคนที่ได้ตรัสรู้ เป็นสาวก อย่างที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ แต่ว่า ไม่ถึงความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะว่าความรู้นั้นเกิดจากการได้ฟังคำ จึงรู้ว่า พระองค์เป็นพระบรมศาสดา ถ้าไม่

ตรัส "คำหนึ่งคำใด" ให้ใครได้ยินได้ฟังเลย ไม่มีใครสามารถที่จะรู้ความจริงตามที่พระองค์ได้ตรัสรู้ด้วย

ด้วยเหตุนี้ ฟังธรรมด้วยความเคารพ คือ รู้ว่าไม่รู้ความจริง และแต่ละคำ ลึกซึ้งอย่างยิ่ง แต่ต้องเริ่มจากคำแรก คือ ธรรมะ เพราะได้ยินบ่อย ๆ ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง แต่ว่า ไม่เคยรู้ว่า ความจริงที่มีละเอียดอย่างไร? แต่ว่า ต่อไปนี้ ไม่ประมาณเลย แต่ละคำ เป็นธรรมะ เป็นสิ่งที่มีจริง เริ่มเข้าใจคำนี้ จนถึงที่สุด ทุกคำ จนกระทั่งสามารถที่จะรู้สิ่งที่กำลังมีในขณะนี้ ตามความเป็นจริง ตามที่ได้ทรงแสดงไว้ ซึ่งก่อนนั้นไม่เคยรู้อย่างนี้เลย เป็นดอกไม้ เป็นดอกกุหลาบ เป็นทุกอย่าง แต่พอเริ่มฟังธรรมะ เริ่มเข้าใจความจริงแต่ละหนึ่ง และแม้ในขณะที่กำลังเห็น เหมือนเดิมทุกอย่าง แต่ความรู้ ความเข้าใจเกิดแล้ว ว่าสิ่งนั้นเป็นอะไร!!!!...

เพราะฉะนั้น ต้องอาศัยการฟัง เปื่อได้ไหม? ฟังสิ่งที่มีจริงแล้วเปื่อแล้วจะให้ฟังอะไร? ฟังเรื่องอื่นทั้งหมด บทละคร หนังสือ โทรทัศน์ อะไรทุกอย่าง หนังสือพิมพ์ ไปรู้เรื่องอย่างนั้นไม่เปื่อ แต่ว่าสิ่งที่มีจริง ที่มีโอกาสที่จะได้รู้ว่า ความจริงของสิ่งที่กำลังปรากฏ คืออย่างไร? กลับเปื่อ ถ้าเป็นอย่างนั้น ไม่มีวันที่จะรู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย คำแต่ละคำ เริ่มฟังก็เริ่มยาก แต่ว่า มีความอดทน ที่จะรู้ว่า จริงหรือเปล่า?...

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

...แต่ละคำที่ได้ฟัง มีจริง ๆ เป็นคำจริง แสดงความจริงของคำนั้น หรือเปล่า? ถ้าเข้าใจอย่างนี้ก็อดทนที่ เริ่มรู้ว่าสิ่งที่มีจริง มีค่าที่สุด!!! เพราะเหตุว่า เป็นจริงตลอดชีวิต แต่ไม่เคยรู้!! เพราะฉะนั้น แต่ละคำ ไม่ประมาณเลย ถ้าสงสัยอะไรก็สนทนา จนกระทั่งสามารถที่จะ เข้าใจคำที่ได้ฟัง มั่นคง เดียวนี้ ทุกอย่างเป็นธรรมชาติทั้งหมด แต่ไม่เคยรู้!!!...

...เพราะฉะนั้น รู้เมื่อไหร่ จะไม่พ้นจาก "รู้ธรรมชาติ" ต้องเป็นธรรมชาติ ทั้งหมด!!! เห็นไหม? จากการไม่เคยรู้ว่าเป็นธรรมชาติ กว่าที่จะรู้จัก ธรรมชาติ กว่าที่จะเข้าใจธรรมชาติ กว่าที่จะประจักษ์แจ้งความจริงของ ธรรมะถึงที่สุด ก็ต้องอาศัยกาลเวลา แต่เป็นกาลเวลาที่มีค่าที่สุดใน สังสารวัฏ!!! เพราะเหตุว่า ไม่มีใครยับยั้งการเกิดขึ้นของธรรมะ ได้เลย เมื่อวานนี้หมดไป ก็มีวันนี้ แล้วก็มีพรุ่งนี้ แล้วก็มีต่อ ๆ ไป ใครจะหยุด ผ่านมาแล้วนานแสนนาน เพราะมีเหตุปัจจัยที่จะให้ เกิดก็ต้องเกิด!!!

เพราะฉะนั้น ไม่มีใครไปหยุดยั้งธรรมะได้เลย ต้องเป็นอย่างนี้ต่อไป ด้วยความไม่รู้ต่อไป ถ้าไม่มีการ "เริ่มรู้" ในชาติที่สามารถที่มีโอกาส ที่จะสะสมความรู้ความเข้าใจได้!!!!...

๙. วิปัสสนาสุตต

(ว่าด้วยวิปัสสนาในธรรม ๔ ประการ)

[๔๙] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัญญาวิปัสสนา (ความสำคัญคลาดเคลื่อน) จิตวิปัสสนา (คิดคลาดเคลื่อน) ทิณฐวิปัสสนา (เห็นคลาดเคลื่อน) มี ๔ ประการนี้ ๔ ประการคืออะไรบ้าง? คือ สัญญาวิปัสสนา จิตวิปัสสนา ทิณฐวิปัสสนา ในสิ่งที่ไม่เที่ยงว่าเที่ยง ๑ ในสิ่งที่เป็นทุกข์ว่าเป็นสุข ๑ ในสิ่งที่เป็นอนัตตาว่าเป็นอัตตา ๑ ในสิ่งที่ไม่งาม ว่างาม ๑ นี้แล สัญญาวิปัสสนา จิตวิปัสสนา ทิณฐวิปัสสนา ๔ ประการ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัญญาไม่วิปัสสนา จิตไม่วิปัสสนา ทิณฐไม่วิปัสสนา ๔ นี้ ๔ คืออะไรบ้าง? คือ สัญญาไม่วิปัสสนา จิตไม่วิปัสสนา ทิณฐไม่วิปัสสนา ว่าไม่เที่ยงในสิ่งที่ไม่เที่ยง...ว่าทุกข์ในสิ่งที่เป็นทุกข์...ว่าเป็นอนัตตาในสิ่งที่เป็นอนัตตา...ว่าไม่งามในสิ่งที่ไม่งาม นี้แล สัญญาไม่วิปัสสนา จิตไม่วิปัสสนา ทิณฐไม่วิปัสสนา ๔ ประการ.

พระคาถา

สัตว์เหล่าใด สำคัญว่าเที่ยงในสิ่งที่ไม่เที่ยง สำคัญว่าสุขในสิ่งที่เป็นทุกข์ สำคัญว่าเป็นอัตตาในสิ่งที่เป็นอนัตตา และสำคัญว่างามในสิ่งที่ไม่งาม ถูกความเห็นผิดชักนำไปแล้ว ความคิดขัดส่ายไป มีความสำคัญ (คิดเห็น) วิปัสสนา สัตว์เหล่านั้นนั้นชื่อว่า ถูกเครื่องผูกของมารผูกไว้แล้ว เป็นคนไม่เกษมจากโยคะ ย่อมเวียนเกิดเวียนตายไป.

เมื่อใดพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ผู้ประจวบดวงอาทิตย์ บังเกิดขึ้นในโลก ทรงประกาศธรรมอันนี้ ซึ่งเป็นทางให้ถึงความสงบทุกข์ เมื่อนั้น สัตว์เหล่านั้น ผู้ที่มีปัญญา ได้ฟังธรรมของท่านแล้วจึงกลับ ได้คิดเห็นสิ่งที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา และไม่งาม ตามความเป็นจริง เพราะมาถือเอาทางความเห็นชอบ ก็ล่วงพ้นทุกข์ทั้งปวงได้.

จบวิปัสสนาสุตตที่ ๙

[เล่มที่ ๓๕] พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกนิบาต เล่ม ๒ หน้า ๑๗๒ - ๑๗๔

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
อนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณขจีรัตน์ แก้วหานัง และครอบครัว
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

